

Forebyg aks- og strånedknækning i vårbyg

Af Marian Damsgaard Thorsted, Seges

• mdt@seges.dk

Nedknækning af aks og strå er uønsket, og kan resultere i udbyttetab før høst eller i forbindelse med høst. Desuden vil tidsforbruget i forbindelse med høst ofte øges som følge af nedknækning.

Svampebekæmpelse nedsætter risikoen for nedknækning. Der kan ofte forventes en reduktion i tendensen til nedknækning på tre karakterer på en 10-trinsskala ved svampebekæmpelse med cirka 40 til 50 procent af en normaldosering i vækststadium 37-39.

Sorternes tendens til nedknækning varierer noget mellem årene, da de klimatiske betingelser og høsttidspunktet i den enkelte sæson har stor betydning.

I tabel 1 ses resultater fra seks landsforsøg i 2017. I 2017

Resultat

- Nedknækning øges tæt på høst, især hvis det optimale høsttidspunkt forpasses.
- Anvendelse af 0,15 til 0,2 liter Cerone eller 0,3 til 0,45 liter Terpal pr. hektar i vækststadium 37 (spids af faneblad synligt) til 39 (faneblad fuldt udfoldet) sammen med svampesprøjtningen kan nedsætte risikoen for nedknækning.

Marian Damsgaard Thorsted, specialkonsulent, Seges, Planteværn.

forekom der en del strånedknækning.

Vækstregulerer ikke stressede planter

Nedknækning øges tæt på høst, og især hvis det optimale høsttidspunkt forpasses. Sørg for at lave en god plan for høst med tilstrækkelig høstkapacitet. Høstsorter med størst tendens til nedknækning først.

Sorternes tendens til nedknækning af aks og strå kan opdeles i lav, medium og høj tendens. Karakterer for nedknækning ses i tabel 2.

Der vurderes kun at være behov for at forebygge aks- og strånedknækning ved hjælp af vækstreguleringsmidler i de mest følsomme sorter på ejendomme med store arealer og/eller højt kvælstofniveau, hvor høsten kan blive forsinket.

Kun Terpal og Cerone har effekt på aks- og strånedknækning.

Anvendelse af 0,15 til 0,2 liter Cerone eller 0,3 til 0,45 liter Terpal pr. hektar i vækststadium 37 (spids af faneblad synligt) til 39 (faneblad fuldt udfoldet) sammen med svampesprøjtningen kan nedsætte risikoen for nedknækning.

Kun i år med kraftig nedknækning ses der sikre merudbytter ved tilsætning af Cerone eller Terpal.

Både Cerone og Terpal kan anvendes frem til vækststadium 49 (første stak synlig).

Ved anvendelse af vækstreguleringsmidlerne er det vigtigt, at der ikke sprøjtes under forhold med plantestress. Det vil sige for eksempel vandmangel eller meget høje temperaturer.

Plantestress kan reducere udbyttet, og det anbefales ikke at sprøjte, hvis temperaturen kommer over 22 til 23 grader.

Vårbyg	Aksnedknækning	Strånedknækning
Ubehandlet	2	6
Svampesprøjtning st. 37-39	1	3

Tabel 1. Aks- og strånedknækning med og uden svampebekæmpelse (50 pct. af normaldosering). Seks landsforsøg i 2017. Karakter 0-10, hvor 0 = ingen aks/strå nedknækket og 10 = alle aks/strå nedknækket.

Sort	Aksnedknækning	Strånedknækning
KWS Irina	1	1
Evergreen	2	2
Flair	2	2
KWS Cantton	1	2
KWS Fantex	1	2
RGT Planet	2	3
Laurikka	2	3
Ellinor	2	3
Laureate	3	3
Crossway	3	3

Tabel 2. De mest dyrkede sorters tendens til aks- og strånedknækning. Inddeling på skala fra 1-3, hvor 1 er lav tendens til nedknækning og 3 er høj tendens til nedknækning. Data fra observationsparceller.